

ΟΜΙΛΙΑ

ΜΕΤΑ ΤΟ ΚΑΤΑ

ΙΩΑΝΝΗΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ.

ΌΤΑΝ ὁ θεάνθρωπος Ἰησοῦς διὰ τὴν ἄκραν αὐτοῦ εὐσπλαγχίαν ἤρχετο εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἵνα διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων ὑπομείνῃ πάθη καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον, τότε ὁ μὲν Σίμων ὁ Λεπρός ἠτοίμασεν εἰς αὐτὸν δεῖπνον, ἡ δὲ Μαρία ἡ τοῦ Λαζάρου ἀδελφὴ διὰ πολυτίμου μύρου ἤλειψε τοὺς ἀχράντους αὐτοῦ πόδας, καὶ ἀπεσπόγγισεν αὐτοὺς διὰ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς· ὁ λαὸς τῆς Ἱερουσαλήμ προῦπήνητησεν αὐτῷ μετὰ βαΐων· τοῦ δὲ πλήθους ἐκείνου, ἄλλοι μὲν ἐστρώννουσιν εἰς τὴν ὁδὸν κλάδους ἐκ τῶν δένδρων, ἄλλοι δὲ ἐβρίπτον τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τὴν γῆν, διὰ τῆς ὁποίας ἔμελλε διαπερᾶσαι ὁ Ἰησοῦς· οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐδοξολόγησαν αὐτόν, οἱ ἄκακοι παῖδες προσέφερον αὐτῷ ὕμνον· γίαν, τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ ὑπεδέχθησαν αὐτόν, κράζοντα καὶ βοῶντα, « Ὡσαννὰ τῷ

υἱῷ Δαβὶδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις », καὶ ἄλλους ὁμοίους ὕμνους· ὁ δὲ προδότης Ἰούδας ἐτοιμάζει εἰς ὑποδοχὴν αὐτοῦ τῆς προδοσίας τὸ φίλημα, καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ τὸ συνέδριον αὐτῶν συνάγουσι βουλευτήρια, καὶ ἀποφασίζουσι τὸν θάνατον οὐ μόνον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ Λαζάρου.

Ἡ σήμερον ἡμέρα ἐστὶν ἡ πρὸ ἐξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα· ἡ αὔριον ἐστὶν ἡ πρώτη ἡμέρα τῶν παθῶν, ἡ μετὰ τὴν αὔριον ἡ δευτέρα, καὶ αἱ ἐφεξῆς ὁμοίως ἕως τοῦ σαββάτου· μετὰ δὲ ἐξ ἡμέρας, μετροῦντες ἀπὸ τῆς σήμερον, ἐπιτελοῦμεν τὸ πάσχα· Τί σημαίνουσι ταῦτα; ἀράγε ἡ ἀνάγνωσις τῶν εὐαγγελίων τῶν παθῶν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ τελετὴ τοῦ νηπτήρος, τὰ ψάλλματα τῆς ἐκκλησίας, τὰ μηδὲν ἄλλο κηρύττοντα εἰμὴ τοῦ Χριστοῦ τὰ πάθη, καὶ

(ΚΥΡΙΑΚ. ΕΥΑΓΓΕΛ. ΤΟΜ. Β΄.)

ὁ ἐτήσιος διορισμός τῶν τοιούτων ἡμερῶν εἰς μάτην γίνονται;—Οὐχί, αὐτὰ γίνονται, ἵνα λάβωμεν κατὰ νοῦν ἐκεῖνας τὰς ἡμέρας, εἰς τὰς ὁποίας ταῦτα ἐγένοντο, καὶ ἀναλογισθῶμεν, ὅτι αἱ παροῦσαι ἡμέραι ἀναμνησκουσιν ἐκεῖνας, καὶ ὅτι καὶ κατὰ τὸ παρὸν ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς οὐχὶ ἀπὸ τῆς Βηθανίας, ἀλλ' ἐξ ὕψους κατοικητηρίου αὐτοῦ, ἵνα εἰσέλθῃ οὐχὶ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀλλ' εἰς τὸν καθένα τῶν εἰς αὐτὸν πιστευόντων· ἔρχεται δέ, ἵνα συνενωθῇ μεθ' ἡμῶν, καὶ μείνῃ ἐν ἡμῖν. Τοῦτο δὲ τὸ μυστήριον τῆς ἐνώσεως τῶν ἐν τῇ γῆ ἀνθρώπων μετὰ τοῦ ἐνανθρωπίσαντος θεοῦ παρέδωκεν αὐτὸς ὁ θεάνθρωπος ὀλίγας ὥρας πρὶν ἢ παραδοθῆ εἰς τὸ πάθος, ἤγουν τῇ πέμπτῃ ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου τοῦ μυστικοῦ, ἐκφωνήσας ταύτην τὴν πανεύσπλαγγον προσκαλεστικὴν ἅμα καὶ προστακτικὴν φωνὴν

« Λάβετε, φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμα μου· Πίετε ἐξ αὐτοῦ· πάντες· τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου ». Ταύτης δὲ τῆς ἡμέρας καὶ τῆς παραδόσεως τούτου του μυστηρίου τὴν ἀνάμνησιν ποιῶμεν ἐν τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλη πέμπτῃ· διὰ τοῦτο δὲ ἡ ἀνάμνησις γίνεται, ἵνα μεταλάβωμεν καὶ ἡμεῖς, καθὼς τότε οἱ θεῖοι ἀπόστολοι, τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὰ δὲ τῆς μεταλήψεως τοῦ ὑπερφουῶς τούτου μυστηρίου συνεννοῦται μεθ' ἡμῶν ὁ σωτὴρ ἡμῶν, καὶ μένει ἐν ἡμῖν· « Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ ». Ποῖαν οὖν ἡμεῖς ποιῶμεν ἐτοιμασίαν πρὸς ὑποδοχὴν αὐτοῦ; τὴν ἀγίαν ἐτοιμασίαν ἐκείνων τῶν εὐλα-

Ματ. 26,
26, 27, 28

Ἰωάν. 6,
56.

βεστάτων ἀνθρώπων, τῶν τότε ἀξιοπρεπῶ-
ὑποδεχθέντων αὐτόν, ἢ τὴν ὀλέθριον ἐτοιμασίαν, ἣν ἐποίησεν ὁ προδότης Ἰούδας καὶ τὸ παμπόνηρον τῶν ἀρχιερέων συνέδριον;

Χριστιανέ, ὁ Ἰησοῦς ὁ σωτὴρ σου ἔρχεται· ἀλλ' ἄράγε ἐτοιμάζεις καὶ σὺ δι' αὐτόν δεῖπνον, καθὼς ὁ Σίμων ὁ Λεπρός; Ἄλλ' ἐγὼ, λέγεις, οὐ βλέπω αὐτόν· πῶς οὖν νὰ ἐτοιμάσω δεῖπνον δι' αὐτόν; Πλανᾶσαι· πᾶσαν ὥραν σχεδὸν βλέπεις αὐτόν, διότι, ὅταν βλέπῃς τὸν πτωχόν, τότε βλέπεις αὐτόν· ὅθεν, ὅτι ἂν ποιήσῃς εἰς τὸν πτωχόν, ποιεῖς εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν κατὰ τὸν λόγον αὐτοῦ « Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, » Ματ. 25,
40. « ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε ». Ἐὰν κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἀνοίξῃς τὰ σπλάγγνα τῆς καρδίας σου, καὶ δώσης δεῖπνον εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ θρέψῃς τοὺς πεινῶντας, καὶ χορτάσῃς τὸν ὀρφανόν καὶ τὴν χήραν, τότε ἐτοιμάζεις καὶ σὺ, καθὼς ὁ Σίμων, δεῖπνον εἰς τὸν ἐρχόμενον Ἰησοῦν Χριστόν, τότε γίνεσαι καὶ σὺ, καθὼς ὁ Σίμων, ἀξίος τῆς ὑποδοχῆς αὐτοῦ· « Πλὴν τὰ ἐνόητα δότε ἐλεημοσύνην· καὶ ἰδοὺ πάντα καθαρὰ ὑμῖν » Λουκ. 11,
41. « ἔσται ».

Χριστιανέ, ὁ Κύριός σου ἔρχεται· ἀλείφεις ἄράγε καὶ σὺ διὰ τοῦ μύρου τοὺς παναχράντους αὐτοῦ πόδας, καθὼς ἡ Μαρία; ἀλλὰ πῶς δύναμαι, λέγεις, τοῦτο ποιῆσαι, μὴ βλέπων αὐτόν; αὐτός, ὡς θεός, ἐστὶ πανταχοῦ παρών, ἐκ δεξιῶν σου ἵσταται διὰ παντός· οὐκ ἀκούεις τί λέγει ὁ προφήτης; « Προωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου » Ψαλ. 15,
6.

» διὰ παντός ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν, »
 » ἵνα μὴ σαλευθῶ »· κἂν μὴ βλέπῃς αὐτὸν
 διὰ τῶν σωματικῶν σου ὀφθαλμῶν, βλέπεις
 ὁμῶς αὐτὸν διὰ τῶν ὀμμάτων τῆς ψυχῆς
 σου. Ἡ Μαρία ἤλειψε τοὺς πόδας αὐτοῦ
 διὰ μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, σὺ
 πλύνον αὐτοὺς διὰ τῶν θερμῶν τῆς μετα-
 νοίας τῶν ἁμαρτιῶν σου δακρῶν. Τὸ μῦρον
 τῆς Μαρίας ἐτιμήθη τριακοσίων δηναρίων·
 ἢ τιμὴ τοῦ μύρου τῶν δακρῶν σου ἐστὶν
 ἀτίμητος, ἐπειδὴ τῆς μετανοίας τὸ δά-
 κρῶν ἐστὶν ἰσοδύναμον τῷ ἁγίῳ βαπτί-
 σματι. « Καὶ δάκρυον στάξαν, λέγει ὁ ἐν
 ἀγίοις Γρηγόριος ὁ Νύσσης, ἰσοδυναμῆ τῷ
 λουτρῷ ». Ὅταν ἴδῃ τὰ δάκρῶνά σου, ἐξα-
 λείφει τὰς ἁμαρτίας σου, καὶ δίδει σοὶ τὴν
 αἰώνιον μακαριότητα καὶ σωτηρίαν. « Μα-
 » κάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσονται ».
 Ἡ Μαρία πρῶτον ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ
 Ἰησοῦ, ἔπειτα ἀπεσπόγγισεν αὐτοὺς διὰ
 τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς· σὺ ἄλει-
 ψον αὐτοὺς διὰ τῶν δακρῶν σου, ἔπειτα
 ἀφιέρωσον εἰς αὐτὸν πάντας τοὺς λογισμοὺς
 τοῦ νοῦ σου, ὑποτάξας αὐτοὺς εἰς τὸ ἅγιον
 αὐτοῦ θέλημα. Αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς εἰσι
 τοῦ σώματος βλαστοί, οἱ λογισμοὶ τοῦ
 νοῦ εἰσι τῆς καρδίας καρποί· αὐτὸς δὲ
 τὴν καρδίαν ἡμῶν ζητεῖ. « Δός μοι, υἱέ,
 » σὴν καρδίαν ».

Χριστιανοί, ὁ Κύριος ἡμῶν ἔρχεται· ὅ-
 σοι λοιπὸν εἰς τὰς προλαβούσας ἡμέρας τῆς
 ἀγίας τεσσαρακοστῆς ἐνικήσατε τῆς σαρ-
 κὸς τὰ πάθη, καὶ κατετροπώσατε τοῦ
 διαβόλου τὴν δύναμιν, καὶ ἐλάβετε τὸ
 τρόπαιον κατὰ τῆς ματαιότητος τοῦ κό-
 σμου, ἐξέλθετε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, προῦ-

παντήσατε αὐτῷ, βαστάζοντες οὐ μόνον
 τὰ βαΐα, τὰ σύμβολα τῆς νίκης τοῦ θανά-
 του, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ τρόπαια τῆς
 ἁμαρτίας. Ὅσοι διὰ τῆς μετανοίας καὶ
 ἐξομολογήσεως ἐκαθαρίσθητε ἀπὸ τῶν ἁ-
 μαρτιῶν ὑμῶν, ὅσοι ἐνηστεύσατε καὶ ἐτα-
 πεινώθητε, ὅσοι ἐσωφρονήσατε καὶ ἐλεή-
 σατε, ὅσοι ἐπράξατε τὰ καλὰ ἔργα, ἔχετε
 τοὺς κλάδους τῶν ἀρετῶν· ὅθεν ἀπλώσατε
 νῦν τὴν καρδίαν ὑμῶν, καθὼς ὁ λαὸς τὰ
 μάτια αὐτῶν, καὶ μεταλαμβάνετε τῶν θείων
 μυστηρίων, ὑποδεχθῆτε αὐτὸν οὐχὶ εἰς τὸν
 ναὸν τὸν νομικόν, ὡς οἱ παῖδες, ἀλλ' εἰς
 τὸν ναὸν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος ὑμῶν·
 ὑποδεχθῆτε τὸν βασιλεῖα τῆς δόξης, ψαλ-
 λοντες ὡς οἱ μαθηταί, « Εὐλογημένος ὁ Λουκ. 19.
 » ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου· 38.
 » εἰρήνη ἐν οὐρανῷ, καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις », Ματ. 21,
 καὶ ὑμνολογοῦντες αὐτόν, ὡς οἱ παῖδες, διὰ 15.
 τοῦ « Ὡσαννά τῷ υἱῷ Δαβὶδ ».

Ὅσοι δέ, εἴτε διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν,
 οὐ μόνον οὐ δέχεσθε τὸν ἐρχόμενον Ἰησοῦν,
 ἀλλὰ καὶ ὑβρίζετε, καὶ βλασφημεῖτε, καὶ
 ἐπιβουλεύεσθε καὶ τὴν εἰς αὐτὸν πίστιν,
 καὶ τοὺς εἰς αὐτὸν πιστεύοντας, καθὼς
 τὴν ζωὴν αὐτοῦ καὶ τὴν τοῦ Δαζάρου
 τῶν ἀπίστων τὸ συνέδριον, εἴτε ἔχοντες
 δόλον, ἢ μῖσος, ἢ ἔρωτα, ἢ ἄλλο ἁμάρτημα
 εἰς τὴν καρδίαν, καθὼς ὁ Ἰούδας τὴν φι-
 λαργυρίαν, ἢ μετανοήσατε καὶ διορθώθητε,
 ἢ φύγετε καὶ κρυφθῆτε· διότι, ἐὰν πλησι-
 ἀσητε πρὸς αὐτόν καὶ μεταλάβητε αὐτοῦ,
 καθὼς ἐκεῖνος, οὐαὶ ὑμῖν! πῦρ ἐστὶ τοῦς
 ἀναξίους φλέγον.

Ἄδελφοί μου ἀγαπητοί, ὅση ἐστὶν ἡ
 εὐσπλαγχνία τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, τόση ἐστὶ

Ζαχ. 9,
9.

καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ· ἔρχεται ἀληθῶς
πραῦς καὶ σώζων, ἀλλ' ἔρχεται καὶ δίκαιος,
ὡς εἶπεν ὁ ἅγιος προφήτης αὐτοῦ· « Ἴδου
» ὁ βασιλεὺς σου, εἶπεν, ἔρχεται σοὶ δίκαιος
» καὶ σώζων, πραῦς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ
» ὑποζύγιον καὶ πῶλον νέον ». Δι' ἐκείνους,
οἵτινες ὑποδέχονται αὐτὸν ἐν ἀγάπῃ, ὡς ὁ
Σίμων, ἐν εὐωδίᾳ ἀρετῆς, ὡς ἡ Μαρία, ἐν
εὐλαβείᾳ, ὡς ὁ λαὸς ὁ εἰς προῦπάντησιν
αὐτοῦ ἐξεληθὼν, ἐν καθαρότητι καὶ ἀκακίᾳ,
ὡς οἱ παῖδες, ἔρχεται πραῦς καὶ σώζων·
δι' ἐκείνους δέ, οἵτινες ἢ οὐδόλως ὑποδέχονται
αὐτόν, καθὼς τῶν ἀνόμων τὸ συνέδριον, ἢ
ἀναξίως ὑποδέχονται αὐτόν, ὡς ὁ φιλάρ-
γυρος καὶ ἐμπαθέσατος Ἰούδας, ἐξεφώνησεν
ὡς δίκαιος τόσον φοβεράν καὶ φρικτὴν ἀπό-
φασιν, ὥστε καὶ τὸ μόνον ἄκουσμα αὐτῆς
φέρει φρίκην καὶ τρόμον· τοσοῦτον δὲ δικαία
ἐστὶν ἡ ἀπόφασις, ὥστε ποιεῖ πάντα ἀνθρω-
πον παντελῶς ἀναπολόγητον.

Ἐὰν ὁ βασιλεὺς σου ὁ ἐπίγειος, θέλων
ἐλθεῖν εἰς τὸν οἶκόν σου, ἵνα εὐεργετήσῃ
σε, ἔστειλε πρῶτον κήρυκα ἀναγγέλλοντά
σοὶ καὶ λέγοντά, Ἐρχεται ὁ βασιλεὺς σου
εἰς τὸν οἶκόν σου, διὸ ἐτοίμασον τὰ πρὸς
ὑποδοχὴν αὐτοῦ· σὺ δέ, μηδόλως περὶ τού-
του φροντίσας, βλέπων τὸν βασιλέα ἐρχό-
μενον, ἢ ἐκλείεις τὴν θύραν τοῦ οἴκου σου
κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, μὴ θέλων ὑποδεχθῆ-
ναι αὐτόν, ἢ ἠνοιγες αὐτήν, αὐτὸς δέ, εἰς-
ελθὼν, οὐ μόνον εὕρισκεν ἀκάθαρτον καὶ
καταβρῦρωμένον τὸν οἶκόν σου, ἀλλὰ
καὶ ἤκουεν ἀπὸ τοῦ στόματός σου ὕβρεις
καὶ περιφρονήσεις, ποίαν ἀπολογίαν εἶχες
τότε, κὰν ὁποιανδήποτε τιμωρίαν ἀπεφά-

σιζε κατὰ σοῦ ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος; Ὁ
βασιλεὺς ὁ ἐπουράνιος, ὁ Κύριος τοῦ οὐρα-
νοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ πάσης τῆς κτίσεως,
θέλει ἵνα ἔλθῃ εἰς τὴν ψυχὴν σου, ἵνα σώσῃ
αὐτήν, προκαταγγέλλει σοὶ διὰ τὴν ἔλευ-
σιν αὐτοῦ διὰ τῆς ἐκκλησίας, ἣτις κηρύτ-
τει, καὶ λέγει σοὶ, Μετὰ ἐξ ἡμέρας γίνεται
τὸ Πάσχα, ἐτοίμασον σεαυτόν, ἵνα διὰ τῆς
μεταλήψεως τῶν ἁγίων μυστηρίων ὑποδε-
χθῆς τὸν βασιλέα τῆς δόξης· σὺ δέ, ἀναι-
σθητῶν εἰς τοῦτο τὸ κήρυγμα, ἢ οὐδόλως
μεταλαμβάνεις τὰ μυστήρια, ἢ μεταλαμ-
βάνεις αὐτὰ ἀναξίως· τότε ποίαν ἀπολογίαν
ἔχεις κατὰ τῆς φοβερᾶς ἀποφάσεως, τὴν
ὁποίαν ἐποίησεν ὁ θεὸς σου κατὰ σοῦ;
Ἀκούσατε οὖν πάντες τὴν φοβεράν αὐτοῦ
ἀπόφασιν, ἵνα, κατανουγέστε τὴν καρδίαν,
καὶ τὰς ματαίας προφάσεις ἀφέντες, προσ-
έλθητε πρὸς αὐτόν μετὰ τῆς πρεπούσης
προετομασίας. Ἐρχεται νῦν ὁ πολυεύ-
σπλαγχνος Ἰησοῦς, καὶ θέλων εἰσελθεῖν εἰς
τὸν οἶκον τῆς ψυχῆς ἡμῶν, προσκαλεῖ
πάντας, λέγων, « Λάβετε, φάγετε· τοῦτό
» ἐστὶ τὸ σῶμά μου· Πίστε ἐξ αὐτοῦ πάν-
» τες· τοῦτό ἐστὶ τὸ αἷμά μου ». Ὅσοι δέ
ἢ ἀναισθητοῦντες ἀποστρέφονται αὐτόν,
ἢ τολμῶντες ὑποδέχονται αὐτόν ἀναξίως,
αὐτὸς μὲν φεύγει ἀπ' αὐτῶν, ἐκεῖνοι δέ ἐν
τῇ ᾠρᾷ τοῦ θανάτου ζητοῦσιν αὐτόν, ἵνα
συγχωρήσῃ τὰς ἀνομίας αὐτῶν, καὶ οὐχ
εὕρισκousιν, ἀλλ' ἀποθνήσκousιν ἐν ταῖς
ἀμαρτίαις αὐτῶν· ἰδοὺ αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ
Κυρίου « Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ ζητήσετέ με,
» καὶ ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε ».

Ἰωαν. 8,
21.